

μαρία αγγελίδου

αντώνης παπαθεοδούλου

Καράβια

που ταξίδεψαν
την περιέρχεια

εικονογράφηση
χρήστος κούρτογλου

Πρώτη έκδοση Νοέμβριος 2017
ISBN 978-960-572-205-0

© 2014, Κείμενο Μαρία Αγγελίδου, Αντώνης Παπαθεοδούλου
© 2014, Εικονογράφηση Χρήστος Κούρτογλου
© 2014, Εκδόσεις Ίκαρος

Τυπογραφική επιμέλεια: Μαρία Ζουράρη
Στοιχειοθεσία - Σελιδοποίηση: Εκδόσεις Ίκαρος
Εκτύπωση: Μητρόπολις Α.Ε.
Βιβλιοδεσία: Δ. Δέδες & Σια Ο.Ε.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με το ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΚΑΡΟΣ
Βουλής 4, 105 62, Αθήνα
ΤΗΛ: 210 3225152, FAX: 210 3235262
www.ikarosbooks.gr

Μαρία Αγγελίδου
Αντώνης Παπαθεοδούλου

καράβια

που ταξίδεψαν
την περιέργεια

εικονογράφηση: Χρήστος Κούρτογλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καλυψώ	
<i>Το καράβι το ανάποδο</i>	9
Το Λαγωνικό	
<i>Το καράβι που όλο ρωτούσε</i>	21
Κον Τίκι	
<i>Το ολοκαίνουργιο αρχαίο καράβι</i>	39
Τα καράβια που έκαναν τον Μεγαλέξαντρο να κλάψει.	
<i>Δύο φορές.</i>	51
Βάσα	
<i>Το καράβι που ταξίδεψε στον χρόνο</i>	69

καλυψώ

το καράβι το ανάποδο

Για να ζήσουμε στη στεριά, πρέπει να μάθουμε από τη θάλασσα.

John Denver, *Calypso*

Γι' αυτό κάθε άρτιος ταξιδευτής δημιουργάει
πάντα τη χώρα που ταξιδεύει.

Νίκος Καζαντζάκης, *Ιαπωνία - Κίνα*

Περίεργο λέμε όποιον έχει μεγάλη περιέργεια, όποιον θέλει να βλέπει, να ακούει, να μαθαίνει. Περίεργο, όμως, λέμε και τον παράξενο... αυτόν που συμπεριφέρεται με ασυνήθιστο τρόπο. Ε, λοιπόν, το καράβι αυτής της ιστορίας ήταν περίεργο και με τις δύο έννοιες.

Πρώτα πρώτα, να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Τα καράβια έχουν καρίνα που είναι από κάτω –δηλαδή μέσα στο νερό– και κατάστρωμα, κουπαστή, γέφυρα που είναι από πάνω – δηλαδή

έξω από το νερό. Τα μέρη του караβιού που είναι μέσα στο νερό οι ναυτικοί τα λένε ύφαλα ή βρεχάμενα. Αυτά που είναι έξω από το νερό τα λένε έξαλα.

Αυτό το καράβι, όμως, το περίεργο και παράξενο μαζί, έφερνε τα πάνω κάτω. Γιατί από μικρό του άρεσε να κάθεται στο νερό ανάποδα: με τα ύφαλα έξω και τα έξαλα μέσα!

«Γρήγορα, τρέξτε! Ένα πλοίο τούμπαρε», φώναζαν από την παραλία όσοι το έβλεπαν με την καρίνα πάνω, κι έτρεχαν να ζητήσουν βοήθεια.

«Όχι, όχι, δεν τούμπαρε», έλεγε το καράβι. «Επίτηδες κάθομαι έτσι! Μου αρέσει γιατί παρατηρώ το νερό, τα ψάρια, τα κοχύλια, τα κοράλλια, τα φύκια που χορεύουν με τα ρεύματα μέσα στην ησυχία του βυθού».

Αλλά τα έλεγε όλα αυτά στη γλώσσα των караβιών και κανείς δεν καταλάβαινε.

«Γύρνα αμέσως στη θέση σου!» του φώναζαν. Κι εκείνο γύριζε. Γινόταν σαν όλα τα καράβια. Περίμενε ώσπου να φύγει ο πολύς κόσμος και δώσ' του πάλι τούμπαρε για να θαυμάσει τον βυθό.

Είδαν και απόειδαν ναυτικοί και καπετάνιοι με αυτό το καράβι το ανάποδο.

«Έτσι είσαι;» είπαν. «Αφού σου αρέσει να κάθεται ανάποδα και να κοιτάς τον βυθό, τότε θα σου βρούμε δουλειά. Θα σε κάνουμε ναρκάλι. Ναρκαλιευτικό. Θα σε στείλουμε στη μάχη

να πηγαίνεις εσύ μπροστά, έτσι ανάποδα, με το βλέμμα στον βυθό και να κοιτάζεις για νάρκες. Κι αν δεις καμιά, θα τη μαζεύεις γρήγορα, πριν έρθουν τα άλλα πολεμικά καράβια, τα ίσια, και πέσουν πάνω της».

Και του έδωσαν και όνομα: J-826. Δεν του άρεσε το όνομά του.

«Άκου “Τζέι οχτακόσια είκοσι έξι”. Είναι όνομα αυτό για κορίτσι;» Γιατί τα καράβια είναι κορίτσια. Ούτε κι ο πόλεμος του άρεσε. Όμως πολέμησε από το 1942 ως το 1945. Πάντα ανάποδα, με το βλέμμα μέσα στο νερό ψάχνοντας για νάρκες και φυλάγοντας τα άλλα συμμαχικά πλοία. Όσπου όλα μαζί κατάφεραν να διώξουν τα πλοία του Άξονα από τη Μεσόγειο και να κερδίσουν τον πόλεμο.

Το τέλος του πολέμου βρήκε το καράβι αυτό στη Μάλτα. Ένας επιχειρηματίας το αγόρασε και το έβαλε επιβατηγό να κάνει το δρομολόγιο από τη Μάλτα στο διπλανό μικρότερο νησί, το Γκόζο. Το Γκόζο λένε πως ήταν η Ωγυγία του Ομήρου, σε μια σπηλιά του οποίου κατοικούσε η Καλυψώ, η νύμφη που ερωτεύτηκε τον Οδυσσέα και που αν δεν ήταν ο Δίας και η Αθηνά να στείλουν τον Ερμή να της μιλήσει, τότε ο Οδυσσέας ίσως και να μην έφτανε ποτέ του στην Ιθάκη.

Μπήκε λοιπόν στο δρομολόγιο Μάλτα–Γκόζο το καράβι μας. Και δεν του άρεσε καθόλου που δεν μπορούσε πια να χαζεύει τον βυθό στη νέα του δουλειά. Του άρεσε, όμως, πολύ το καινούργιο του όνομα. Γιατί ο επιχειρηματίας αυτός το ξα-

ναβάφτισε, και το είπε «Καλυψώ»! Αυτό μάλιστα. Αυτό ήταν όνομα για κορίτσι καράβι. Το όνομα της όμορφης νύμφης που ερωτεύτηκε τον θαλασσινό των θαλασσινών, τον καπετάνιο των καπετάνιων: τον Οδυσσέα. Και με το καινούργιο του όνομα άρχισε τα δρομολόγια Μάλτα–Γκόζο.

Μια μέρα ένα διπλανό καράβι στο λιμάνι τού είπε στη γλώσσα των караβιών:

«Καλυψώ, σου έχω κακά νέα. Φεύγεις από τη Μάλτα...»

«Και γιατί είναι κακό νέο αυτό;» ρώτησε το Καλυψώ που ήταν πάντα περίεργο και έτοιμο για νέες περιπέτειες.

«Γιατί άκουσα», συνέχισε το άλλο καράβι, «πως ο καινούργιος σου καπετάνιος είναι ένας πολύ περίεργος, πολύ παράξενος τύπος».

«Δηλαδή;» ρώτησε ανήσυχο το Καλυψώ.

«Λένε πως του αρέσει να κάθεται με το κεφάλι του μέσα στο νερό για ώρες, να παρατηρεί τα ψάρια, τα κοχύλια, τα κοράλλια, τα φύκια που χορεύουν με τα ρεύματα μέσα στην ησυχία του βυθού... Τόσο πολύ του αρέσει, λένε, που εφηύρε μια μάσκα ειδική για να βλέπει μέσα στο νερό. Λένε μάλιστα ότι έχει βρει το μυστικό για να αναπνέει μες στο νερό σαν ψάρι. Και θέλει λένε, να ανακαλύψει τα μυστικά όλων των βυθών, όλων των ωκεανών του κόσμου...»

Το Καλυψώ άκουγε τα λόγια του άλλου караβιού, αλλά αντί να ανησυχήσει γέμιζε χαρά με κάθε λέξη! Αυτό το «πε-

ρίεργο» καράβι είχε βρει επιτέλους τον «περίεργο» καπετάνιο των ονείρων του.

Κι ήταν αλήθεια. Το όνομα του καπετάνιου ήταν Ζακ. Ήταν αξιωματικός του Γαλλικού Ναυτικού και από μικρό παιδί λάτρευε τη θάλασσα. Ήταν εκείνος που είχε εμπνευστεί από τα γυαλιά που φορούσαν οι δύτες μαργαριταριών κι είχε εφεύρει την πρώτη μάσκα. Κι όχι μόνο αυτό, αλλά είχε επινοήσει και κατασκευάσει και την πρώτη συσκευή αυτόνομης κατάδυσης, τον πρώτο μηχανισμό που επέτρεπε στους ανθρώπους να αναπνέουν με μπουκάλες οξυγόνου κάτω από το νερό! Ακόμη και στην κινηματογραφική του μηχανή είχε φτιάξει στολή δύτε, για να μπορεί να γυρίζει ταινίες με όλα τα θαυμαστά που έβλεπε μέσα στο νερό.

Το Καλυψώ είχε συναντήσει τον πρώτο αυτοδύτη, τον πρώτο μεγάλο εξερευνητή των βυθών, τον άνθρωπο που θα γινόταν ο σπουδαιότερος ωκεανογράφος όλων των εποχών και θα αποκάλυπτε σε όλο τον κόσμο το υπέροχο μυστικό σύμπαν που κρυβόταν κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας. Τον Ζακ Υβ Κουστώ. Κι εκείνος είχε βρει το καράβι των ονείρων του.